

PRZYKŁADOWA PEŁNA ODPOWIEDŹ

Bunt przeciwko porządkowi społecznemu. Omów zagadnienie na podstawie *Tanga* Sławomira Mrożka. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

LEKTURA BAZOWA

Sławomir Mrożek, *Tango*

EPOKA

Literatura współczesna

CZAS WYPOWIEDZI

ok. 3 min

OPRACOWANIE

nauczyciele Odrabiamy

ZESKANUJ TELEFONEM ALBO KLIKNIJ

Kursy maturalne

Pakiet 10 kursów do matury 2027 od Odrabiamy.pl.

Przećwicz to pytanie

Darmowy symulator matury ustnej. Ocena wg kryteriów CKE.

Posłuchaj

Darmowy kurs z opracowaniem pytań jawnych 2027.

JAK Z TEGO KORZYSTAĆ

To gotowa wypowiedź, taka jak na egzaminie. Etykiety na marginesie pokazują, z jakich kroków się składa. Nie ucz się jej na pamięć: zbuduj własną według tego samego planu, a potem sprawdź się w symulatorze (kod QR „Przećwicz to pytanie” wyżej).

TEZA

wstęp, który od razu mówi, co będziesz udowadniać

Bunt to nieodłączny element życia każdego człowieka. Już w najmłodszych latach większość dzieci przeciwstawia się swoim rodzicom. Następnie, w okresie nastoletnim, bunt ten przybiera na sile. W dorosłym życiu często ma natomiast charakter społeczny i jest wyrazem sprzeciwu wobec władzy czy innych autorytetów.

Przyczyn buntu może być wiele. Często wynika on jednak z poczucia niesprawiedliwości. Buntują się wtedy silne osoby, które nie boją się wypowiedzieć swojej opinii na głos i często przeciwstawić większości.

Buntownik może też występować w imieniu słabszych jednostek, które same nie byłyby w stanie zadbać o swój los.

Z LEKTURY

sceny i postacie z
lektury bazowej
omówione pod tezę

Bunt może wynikać z konfliktu pokoleniowego. Przykładem takiego buntownika jest Artur z dramatu *Tango* Sławomira Mrożka. Student wyraźnie potrzebował przeciwstawić się jakimś zasadom. Uważał, że w jego wieku tak wypada. W domu rodzinnym bohatera nie obowiązywały jednak żadne reguły, a rodzice go nie ograniczali. Panujący w domu chaos frustrował Artura. Postanowił w końcu przeciwstawić się zastanemu porządkowi, a jedyną możliwą formą buntu wobec braku zasad była... walka o ich przywrócenie.

Czasami jednak bunt ma skutki odwrotne do zamierzonych. Początkowo student sprzeciwiał się zastanemu porządkowi dla samej idei. Z czasem dostrzegł nieefektywność swoich działań i uświadomił sobie, czego naprawdę pragnie. Bohater postanowił przejąć władzę, żeby narzucić innym własne zasady. Niestety, panująca w domu swoboda przyczyniła się do znacznego rozluźnienia relacji między bohaterami. W związku z tym przywrócenie ładu nie było możliwe. Student nie osiągnął więc zamierzonego celu. Ostatecznie zamieszanie w domu umiejętnie wykorzystał nieokrzesany Edek. Mężczyzna od razu zaczął sprawować rządy totalitarne i zabił Artura, czyli ostatnią osobę, która mogłaby mu przeszkodzić.

KONTEKST

drugi tekst lub zjawisko,
zestawione z lekturą

Bunt może być też wyrazem troski o innych. Takim buntownikiem jest mitologiczny Prometeusz. Wielokrotnie sprzeciwiał się samym bogom, a jego cel był bez wątpienia szlachetny - tytan chciał pomóc ludziom. Litował się nad słabymi i bezbronnymi istotami, które stworzył. Najpierw - wbrew woli Zeusa - przekazał im ogień. Później przechytrzył władcę Olimpu, doprowadzając do tego, że zamiast mięsa ludzie będą składać mu w ofierze tłuszcz i kości. Ostatecznie Zeus skazał buntownika na wieczne męki.

WNIOSEK

spięcie obu części i
odpowiedź na pytanie

Omówione przykłady pokazują, że bunt ma różne przyczyny - może wynikać z konfliktu pokoleń i wyrażać niezgodę na zastaną rzeczywistość. Taki jest właśnie bunt Artura. Jego zryw skończył się jednak klęską, bo zabrakło mu zarówno siły, jak i odpowiedniego przygotowania. Przeciwko porządkowi społecznemu zbuntował się także Prometeusz. Tytan - w przeciwieństwie do Artura - osiągnął swój cel, jakim była pomoc ludziom, choć niestety zapłacił za to bardzo wysoką cenę.